

VAASAN YLIOPISTOLEHTI
2/1993 18.3.1993

Päätoimittaja: Helena Kantanen
Toimittaja: Susanna Kairavuo
Toimitussihteeri: Tarja Salo
Painos: 1700

Osoite: Vaasan yliopisto
PL 297, 65101 Vaasa
Puhelin: 961-3248 224
Fax: 961-3248 208
E-mail: hek@uwasa.fi

ISSN 0788-6624

SISÄLLYS

Akatemia arvioitu	1
Uutissatoa	2
Saksan kielen väitös pääkirjoitusten kielestä	4
Uusi apulaisprofessori tutkii yritysjohtajien ajattelua	7
Pääjohtaja Sirkka Hämäläinen ylioppilaskunnan juhlavieraana	9
Yhteys opiskelijoihin on tärkeintä	11
Mietteitä matkalla opetuksen kokonaisarviointiin	12
Kauppa se on, joka kannattaa	14
Uuden opiskelijatyypin työssä- käynti ja opintojen kulku	15
Ihmisiä työssä	16
Tallinnalaisia opiskelijoita Vaasan yliopistossa	19
Kauppätieteellisen alan opintoja pohdittiin Vaasassa	20
Denice Welch tutkii kansain- välisten yritysten rekrytointi- politiikkaa	21
Mitä kanavaudistuksen jälkeen?	23
Sijoittajan informaation määrä ratkaisee tuoton	25
Hyvä tulkki on kielitaitoinen, sivistynyt ja nopea	26
Veijo Meren puhekielen yty hukassa kääntäjältä	28
Kuka vastaa terveellisestä, turvallisesta ja viihtyisästä ympäristöstä?	31
Terveisiä tulitikkutyölle	33
Yliopistojen hallinnon rationali- sointia suunnitellaan	34
Yliopistojen julkinen kuva ja todellisuus	35
Suoritettut tutkimukset	37

Akatemia arvioitu

Arviointista on tullut olennainen osa nykypäivän yliopisto- ja tiedemaailmaa. Lähemmin tarkasteltuna kehitys on edennyt arvioinnin osalta vastaavalla tavalla kuin kansainvälistymisenkin. Perinteisesti - itse asiassa "aina" - yliopisto- ja tiedemaailmaan kuulunut toiminto on äkkiä saanut uutta merkitystä ja uusia muotoja, ja on ennen kaikkea määrällisesti voimakkaasti lisääntynyt. Yksilöä - sekä opettaja-tutkijaa että opiskelijaa - koskevista arvioinneista on edetty kokonaisiin instituutioita käsittäviin arviointeihin.

Suomen akatemian toimeksiannosta on tehty koko 1980-luvun ajan eri tieteenalojen valtakunnallisia arviointeja. Tämän vuoden alussa julkistettiin vuorostaan Opetusministeriön teettämä Suomen akatemian kansainvälinen kokonaisarviointi.

Arviointiryhmän loppuraportti antaa kuvan huolellisesti ja asioihin paneutuvasti suoritetusta evaluointityöstä. Ryhmän toimenpidesuosituksia, joita on lähemmäs 30, eivät sisällä varsinaisia yllätyksiä tai radikaalisti uusia ehdotuksia. Niinkuin ryhmä itsekin toteaa, monet todetuista ongelmista ja tehdyistä suosituksista on esitetty aikaisemminkin (mm. tutkijakoulutustyöryhmän raportissa 1989), toimeenpano vain on jäänyt toteutusta vaille.

Arviointiryhmän johtopäätökset ja toimenpidesuosituksia akatemian rakenteen ja toiminnan tehostamiseksi ovat pääosin kannatettavia. Joihinkin ehdotuksiin liittyy kuitenkin myös ongelmia. Tarkastelen seuraavassa eräitä tällaisia.

Akatemian vuosittain myöntämiä määrärahoja on ollut lukumääräisesti noin 3000. Arviointiryhmä toteaa Akatemian määrärahojen jakautuvan näin aivan liian pieniin osiin. Määrärahojen lukumäärä tulisi arviointiryhmän mielestä saada selvästi alle tuhannen. Akatemia onkin jo muuttanut toimintalinjojaan tähän suuntaan mm. lopettamalla erillisten matkamäärärahojen myöntämisen. Esitetty ja osin jo toteutunut kehitys on periaatteessa oikeasuuntainen. Mutta esimerkiksi kongressimatkojen rahoituksen siirtyminen kokonaan korkeakouluille samanaikaisesti näiden alenevan määräraha-kehityksen kanssa ei voi olla vaikuttamatta haitallisesti elintärkeiden kansainvälisten tieteellisten kontaktien syntymiseen ja ylläpitämiseen. On lisäksi muistettava, että korkeatasoista ja innovatiivista tutkimusta on mahdollista tehdä myös pienemmissä puitteissa. Suurten tutkimusryhmien rinnalla onkin varattava elintilaa myös laadukkaille "yksilösuorituksille".

Arviointiryhmä uudistaa ehdotuksen akatemian toimikuntien lukumäärän supistamiseksi kolmeen tai enintään neljään. Edellisellä kerralla mm. korkeakoulut vastustivat ehdotusta. Toimikuntien lukumäärän voimakas supistaminen johtaa joko asiantuntemuksen kapenemiseen tai jaostojen lukumäärän kasvamiseen. Näissä oloissa ei ole itsestään selvää, että harvemmat toimikunnat johtaisivat toiminnan tehostumiseen tai edes kokoustyömäärän vähenemiseen.

Arviointiryhmä suosittaa, että toimikunnat aktivoituisivat tutkimusten ja tutkimusohjelmien käynnistäjinä. Tämä tuntuu jossain määrin ristiriitaiselta ryhmän muiden esitysten suhteen. Painopistejä ajattelu voi varmaankin soveltaa jossain määrin myös akatemian tutkimuspolitiikassa, mutta kyllä tällöinkin innovatiivisen ja korkeatasoisen tutkimuksen parhaana takeena ovat tutkijoilta ja tutkimusryhmiltä tulevat aloitteet.

Kansainvälinen arviointiryhmä on tuottanut pääosiltaan hyvän ja toteuttamiskelpoisen esityksen Suomen akatemian kehittämiseksi. Esitysten hyvin puhdasoppinen toteuttaminen pitää kuitenkin sisällään vaaran, että akatemian rahoitus ohjautuu liian yksipuolisesti suurten (ja tähän usein liittyen kalliiden) tutkimusohjelmien tukemiseen. Seurauksena saattaa olla, että tutkimus voi olla huippututkimusta vain, mikäli se on samalla myös huippukallista tutkimusta.

Ilkka Virtanen